

EAPC - Aprofundim en el procediment administratiu i en el funcionament de les administracions públiques

El registre general d'apoderaments de l'article 6 de la Llei 39/2015

29-09-2017

1. Introducció

Una de les novetats que ha introduït la Llei 39/2015 és la creació d'un Registre electrònic general d'apoderaments, el qual és regulat a l'article 6.

L'exposició de motius de la norma ja ens n'avança la finalitat quan indica: "En matèria de representació, s'inclouen nous mitjans per acreditar-la en l'àmbit exclusiu de les administracions públiques, com són l'apoderament *apud acta*, presencial o electrònic, o l'acreditació de la seva inscripció al Registre electrònic d'apoderaments de l'Administració pública o organisme competent. Igualment s'estableix l'obligació de cada Administració pública de disposar d'un registre electrònic d'apoderaments, i les administracions territorials es poden adherir al de l'Estat, en aplicació del principi d'eficiència, reconegut a l'article 7 de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera." I també ens avança els trets característics que defineixen la reforma de la Llei 39/2015: una voluntat simplificadora, un element obligacional d'establir mitjans tecnològics que facin viable la tramitació electrònica, i unes plataformes o solucions corporatives que crea l'Administració general de l'Estat, a les quals es poden adherir la resta d'administracions territorials.

En el cas de Catalunya, ja vam comentar en un altre apunt que l'anomenat *model català d'administració electrònica*, desenvolupat pel Consorci AOC, ha fet que el desenvolupament de la tramitació electrònica estigui molt avançat i, en aquest sentit, ja hi ha solucions corporatives que donen resposta a molts dels requeriments legals que introdueix la Llei 39/2015.

No obstant això, no es pot oblidar que el Registre general d'apoderaments, d'acord amb la disposició final setena de la Llei 39/2015, no entra en vigor fins al 2 d'octubre de 2018.

2. Apoderament electrònic *apud acta*

Amb caràcter previ a l'anàlisi del Registre general, cal tenir present que l'apartat 5 de l'article 6 regula com es pot atorgar l'apoderament electrònic *apud acta*, quan indica:

“5. L'apoderament *apud acta* s'ha d'atorgar mitjançant compareixença electrònica a la seu electrònica corresponent fent ús dels sistemes de signatura electrònica que disposa aquesta llei, o bé mitjançant compareixença personal a les oficines d'assistència en matèria de registres.”

Prèviament, a l'article 5.4, quan es regula la representació en termes generals, sota el criteri que la representació es pot acreditar mitjançant qualsevol mitjà vàlid en dret que deixi constància fidedigna de la seva existència, indica que l'apoderament *apud acta* es pot efectuar per compareixença personal o compareixença electrònica a la seu electrònica corresponent, o a través de l'acreditació de la seva inscripció al registre electrònic d'apoderaments de l'Administració pública competent.

La possibilitat d'atorgar l'apoderament *apud acta* electrònicament representa simplificar de manera significativa aquest mecanisme, ja que exclou haver-se de traslladar presencialment a un òrgan de l'Administració per a aquest atorgament, i és una manifestació més dels avantatges que es deriven de la tramitació electrònica: fer tràmits a distància, sense haver-te de desplaçar, i en qualsevol moment.

En aquests casos, l'assignatura pendent és que hi hagi mòduls o aplicacions que garanteixin aquest dret dels administrats, i que ho facin de manera accessible i eficient.

3. Finalitat i tipologia de poders

Centrant-nos en el Registre electrònic general d'apoderaments, aquest és configura com un repositori on poder inscriure els apoderaments que les persones interessades en un determinat procediment puguin atorgar, cosa que permet, amb una clara voluntat simplificadora, no haver-lo d'aportar cada vegada que s'inicia un procediment.

L'apartat 4 de l'article 6 indica quins són els diferents poders que es poden inscriure:

“4. Els poders que s'inscriguin als registres electrònics generals i particulars d'apoderaments han de correspondre a alguna de les tipologies següents:

- a) Un poder general perquè l'apoderat pugui actuar en nom del poderdant en qualsevol actuació administrativa i davant qualsevol Administració.
- b) Un poder perquè l'apoderat pugui actuar en nom del poderdant en qualsevol actuació administrativa davant una Administració o un organisme concret.
- c) Un poder perquè l'apoderat pugui actuar en nom del poderdant únicament per efectuar determinats tràmits especificats en el poder.”

Així, podríem diferenciar: a) un poder general que s'atorga per qualsevol actuació administrativa, amb dues submodalitats –qualsevol administració o una administració o organisme concret-, i b) un poder especial per a un tràmit o procediment concret.

Aquesta diferenciació és rellevant, ja que l'obligació que l'apartat 1 de l'article 6 imposa a totes les administracions públiques de disposar d'un registre electrònic d'apoderaments (el 2 d'octubre de 2018) ho és “almenys” pel que fa als poders generals que habilitin el representant a actuar davant

de qualsevol Administració pública. És òbvia la finalitat del legislador: poder comprovar l'existència de poders presentats davant d'una administració pública que habilitin per actuar amb aquests poders de la mateixa manera davant de qualsevol altra.

A més, s'inclou com a contingut del Registre la validació del poder, que determina que s'ha de dur a terme, prèviament a la inscripció, una comprovació de la legalitat formal i material del poder - tot i que aquesta validació ho és amb caràcter abstracte, sense que estigui lligada a un procediment concret.

Posteriorment, la suficiència del poder per al procediment de què es tracti, l'ha d'efectuar el funcionari competent, el qual pot accedir al Registre per comprovar la suficiència del poder.

4. Interoperabilitat dels registres

Un concepte clarament relacionat amb la tramitació electrònica és el de la *interoperabilitat*. La Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics, la defineix a l'annex com la "capacitat dels sistemes d'informació, i per tant dels procediments als quals aquests donen suport, de compartir dades i possibilitar l'intercanvi d'informació i coneixement entre si".

La interoperabilitat actualment és regulada a l'article 156 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del règim jurídic del sector públic, i està desenvolupada per l'Esquema Nacional d'Interoperabilitat, aprovat pel [Reial decret 4/2010](#), de 8 de gener.

No entrarem a parlar de la interoperabilitat organitzativa, semàntica i tècnica, que pot ser objecte de tractament en un altre apunt. Pel que fa al Registre electrònic general d'apoderaments, l'apartat 2 de l'article 6 fa referència a la interoperabilitat quan indica que "Els registres electrònics generals i particulars d'apoderaments pertanyents a totes i cadascuna de les administracions han de ser plenament interoperables entre si, de manera que se'n garanteixin la interconnexió, la compatibilitat informàtica i la transmissió telemàtica de les sol·licituds, els escrits i les comunicacions que s'hi incorporin".

Al mateix temps, també es fa referència a la possibilitat de consultar "altres registres administratius similars, el registre mercantil, de la propietat, i els protocols notariais", els quals "han de ser interoperables amb els registres electrònics generals i particulars d'apoderaments".

5. Contingut

Pel que fa al contingut del registre, els assentaments que s'efectuïn "als registres electrònics generals i particulars d'apoderaments han de contenir, almenys, la informació següent:

- a) Nom i cognoms o la denominació o raó social, document nacional d'identitat, número d'identificació fiscal o document equivalent del poderdant.
- b) Nom i cognoms o la denominació o raó social, document nacional d'identitat, número d'identificació fiscal o document equivalent de l'apoderat.
- c) Data d'inscripció.
- d) Període de temps pel qual s'atorga el poder.
- e) Tipus de poder segons les facultats que atorgui."

Quant a la voluntat simplificadora, el mateix apartat 4 de l'article 6, a la part final, disposa que: "Per ordre del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques s'han d'aprovar, amb caràcter bàsic, els models de poders inscribibles al registre i distingir si permeten l'actuació davant totes les administracions d'acord amb el que disposa la lletra a anterior, davant l'Administració general de l'Estat o davant les entitats locals.

Cada comunitat autònoma ha d'aprovar els models de poders inscribibles al registre quan se circumscrigui a actuacions davant la seva Administració respectiva."

Aquesta disposició ha estat objecte de recurs d'inconstitucionalitat per part del Govern de la Generalitat, en la mesura que va més enllà del contingut del que és bàsic, i exclou la capacitat normativa de la comunitat autònoma, en contra de la doctrina del Tribunal Constitucional, conformement a la qual la normativa bàsica ha de deixar marge de regulació a la comunitat autònoma.

Tot i que, com hem indicat, l'article 6 no entra en vigor fins al 2 d'octubre de 2018, el 4 de juliol es va publicar al BOE [l'Ordre HFP/633/2017](#), de 28 de juny, per la qual s'aproven els models de poders inscribibles en el Registre electrònic d'apoderaments de l'Administració general de l'Estat i en el Registre electrònic d'apoderaments de les entitats locals, i s'estableixen els sistemes de signatura vàlids per efectuar els apoderaments *apud acta* per mitjans electrònics. Aquesta ordre entra en vigor l'1 de gener de 2018 (abans de l'entrada en vigor de l'article 6), i contra aquesta s'ha interposat recurs contenciós administratiu davant l'Audiència Nacional.

Per concloure l'anàlisi de les disposicions legals de l'article 6, cal tenir present dues qüestions:

- a) La durada màxima dels poders inscrits al Registre és de cinc anys, es poden revocar en qualsevol moment i es poden atorgar pròrrogues successives, que no poden superar el màxim de cinc anys –si han estat atorgades per un termini inferior- (apartat 6 de l'article 6).
- b) Les sol·licituds d'inscripció del poder, de revocació, de pròrroga o de denúncia es poden dirigir a qualsevol registre de qualsevol administració, si bé produiran efectes quan s'inscriguin en el registre de l'Administració o organisme davant el qual té efectes. Això obligarà a una adequada interoperabilitat entre registres administratius i, al mateix temps, a una ràpida comunicació de la inscripció de la sol·licitud des del registre general de l'Administració corresponent al Registre electrònic general d'apoderaments.

6. Supòsits concrets

Acabarem aquest apunt fent referència a supòsits concrets de registres d'apoderaments existents actualment, els quals no són encara el Registre electrònic general a què es refereix l'article 6 de la Llei 39/2015.

És el cas de l'Administració general de l'Estat amb [el Registre general d'apoderaments](#) regulat per l'Ordre HAP/1637/2012, de 5 de juliol, o el Registre electrònic general de representació de la Generalitat, regulat per [l'Ordre GRI/79/2015, de 10 d'abril](#), conegut com Representa, que actualment es troba en fase de desenvolupament per part del [Consorci AOC](#).

Xavier Urios Aparisi

Cap de l'Assessoria Jurídica de l'APDCAT